

Kamil Bey - (Kemal Tahir'in 'Esir Şehrin İnsanları' Romanı) - **Vatansever**

Karakter 36 yaşındaki Kamil Bey, ünlü Selim Paşa'nın, Avrupa'da iyi tahsil görmüş ve yetişmiş oğludur. Kendisi gibi meşhur bir Paşa'nın çocuğu olan Nermin Hanım ile evlenmiş, mesut bir yuva kurmuştur. Kamil Bey, tüm davranışlarında ciddi, ölçülü ve soğukkanlı olmuş, çevresindekilere alçakgönüllü hareket etmiş bir karakterdir. Sadece kendini düşünmeyerek yardımsever ve korumacı davranan bir insandır. Zaman zaman çocuksu ve maymun iştahlı davranırsa bile terbiyeli ve bilgedir. Kamil Bey karakterinin en önemli özelliği şartlar ne olursa olsun vatanını her şeyden üstün görmesidir.

Aktiviteler Kamil Bey, Allah vergisi üstün bir resim yeteneğine sahiptir. Zamanını resim ve gravür yaparak değerlendirmeyi sever. Ünlü müzelerdeki eserleri izlemek ve muhakemelerini yapmaktan hoşlanır. Bahçe işleriyle meşgul olmaktan, bahçede kaz, ördek, tavuk beslemekten keyif alır. Kitap okumak hayatının en önemli aktivitelerindendir. Aynı zamanda ileri seviyedeki Fransızca bilgisiyle kalın kitapların tercümelerini yapar.

ÖRNEK ANILAR

Ölçülü Kamil Bey, aldığı eğitim ve terbiyenin neticesi, aynı zamanda karakterindeki üstün vasıflardan dolayı her bakımdan ölçülü bir karakterdi. “Kamil Bey, Abdülhamit'in en zengin vezirlerinden Selim Paşa'nın tek çocuğuydu. Genç yaşında çok büyük bir mirasa konmuş, buna dayanarak her şeyde – aile reisliğinde bile – gerçek amatör sporcu ölçüleriyle onurlu yaşamıştı. Tutumlulukta, eli açıklıkta, ataklıkta, ihtiyatkarlıkta, gururlulukta, alçakgönüllülükte, hatta sevgide, düşmanlıkta amatör sporcu doğruluğuyla davranır, hangi zor altında bulunursa bulunsun bu ölçüyü bozmayacağına güvenirdi.”

Soğukkanlı Kamil Bey'in ruhunda ve hareketlerinde soğukkanlılık hakimdir. Hayatın getirdiklerine karşı telaşsız karakter özellikleri gösterir. “Ruh gücünün, soyluluğunun, bilgisinin olağan sonucu saydığı soğukkanlılığını da çocukluğundan beri korumaya çalışmış, en tehlikeli durumlarda telaşını bastırıp kimseden yardım istememeye kendisini alıştırmıştı.”

Ciddi Kamil Bey'in şaka yapmayı bilmeyen ve sevmeyen ciddi karakteri vardı. Bu sebepten, karşısındaki herkesi de ciddi konuşmasını ve davranmasını beklerdi. “İhsan karısından emindir. Biz de eminiz. Dur, hemen somurtma! Tabii senden de eminiz. Hiç değişmemişsin. Okuldayken de şakanın hiçbir çeşidini beceremezdim.”

Alçakgönüllü Babası üst düzey bir paşa olan, her zaman varlıklı elit zümrede yaşamaya alışkın Kamil Bey, son derece alçakgönüllü bir insandı. “alçakgönüllü bir paşa oğluydu Kamil Bey... Amelelerle birlikte çalıştığını, tavuklarıyla kendisinin uğraştığını görmüşlerdi.”

Yardımsever Kendi koşulları her ne olursa olsun, Kamil Bey çevresini koruyup gözeten, elinden geleni esirgemeyen, yardımsever bir karakterdi. “Ne diyorsunuz? Öyleyken? Bu 'Cehenneme' diyecekti: Burada asla olmaz. Derhal eve gitmelisiniz! Bana yapılacak işleri gösteriveriniz... Kolayca kavrayacağımı sanıyorum. Zora düşersem Ahmet yardım eder. Ya da ben eve gelir, size danışırım... Bana bunu neden söylemediler? Daha önce bilseydim...”

Çocuk ruhlu Kamil Bey, ne kadar olgun ve ciddi bir insan olsa da, ruhunun derinliklerinde aslında bir çocuk vardı. Karısı Nermin, bu hallerini zaman zaman yadırgar, anlamlandıramazdı. “Nermin, deminden beri kendisini kendi evinde adeta yabancı hissetmeye başlamıştı. Yaşlı başlı insanların saatlerden beri böyle saçma şeylerle usanmadan nasıl ilgilendiklerine şaşıryordu. O kadar ki, bir aralık, zıddına basmak isteyip istemediklerinden şüphelendi. Kocası eskiden beri çocuk gibiydi.”

Korumacı Kamil Bey sevdiği herkese karşı korumacı davranan, onların sıhhatli mevcudiyetlerini gözeten bir karakterdi. “Bütün gerçek sevgilerde bence işte bu duygu oluyor. Son derece bencil... son derece insanca bir şey... İnsancıl ama, son derece barbar hayvanca... Ben sevdiğime karşı böyleyim. Ölünceye kadar da, korkarım, böyle kalacağım... Anormal, evet... Çocuğumun kız olmasında da bunun belki etkisi vardır. Kızlar, erkeklerden daha çok korunmaya muhtaç...”

Maymun iştahlı Kamil Bey'in aktivitelerinde çeşitlilik hakimdi, gerek çok sayıda konuda yetenekli olduğundan, gerek se maymun iştahlı tabiatından kararsız davranır, kimi zaman da sebat edemezdi. “Evet, karmakarışık... Ben pek maymun iştahlıyım. Bazı resim yaparım. Resimde bazı pastel, bazı suluboya, bazı yağlıboya, bazı karakalem olur. Bazı gravür için tahta oyarım. Öyle zamanlar gelir ki bir hafta gece, gündüz yazı yazarım. Sonra yazdıklarımı bir kenara bırakır, bir kitabı tercümeyle kalkışırım. Tabii hepsi yarım kalır.”

Sorumluluk Sahibi Hayatının çoğunluk bölümünü Avrupa'da geçiren, ancak mütareke akabinde vatanına dönen Kamil Bey, kurtuluş mücadelesinde elini taşın altına koymasına gerektiğinin farkında olan, sorumluluk sahibi bir adamdı. “Sonraları Ayşe'nin yüzüne nasıl bakardım. Bütün ayşelerin yüzüne? 'Babacığım, Kurtuluş Harbi sırasında siz nerede bulunuyordunuz? Diye sorarsa... Çok şükür... Hay Allah müstehakımı versin! İsalet ki tehlikedeyim azizim... İnsanlık,

vatandaşlık ve babalık şerefimin lekelenmediğini hiç farketmeyebilirdim.”

Vatansever Kamil Bey, vatan sevgisini ve mücadelesini her şeyden üstün tutan bir adamdı. Fakat, bolluk ve refah içinde yaşamış, hayatında ciddi sorumluluk almamış karısı Nermin için, bu duyguları anlamak zordu. “Bugün bu memlekette kibar yer yok, sevgilim, düşmanlara ırzlarını satanlar var. Biz de onların içine girecek değiliz. Sen olup bitenleri bilmiyorsun. Beni dinle ruhum, palavranın hiçbir çeşidinden hazzetmediğimi bilirsin! Sözlerimi sakın yanlış anlama. Bir vatan kaybetmek üzereyiz. Bu felakette öncelikle bizim gibi yaşayanların suçluluğu var. Biz, bu toprakların nimetlerinden bol bol yararlanmışız! Sonra, bizi bolluk, zenginlik, sefihlik içinde yaşatanlara, bu uğurda asırlardır perişanlık çekenlere karşı hiçbir zaman vazifemizi yapmamışız. Bir vatan kaybediyoruz, karıcığım, bunun anlamını kavrayamadığına eminim. İnşallah, kavramana da meydan kalmaz. Ben Hindistan'ı, Siyam'ı, Mısır'ı, yani sömürgeleri hep dolaştım. Oralarda, yabancı üniformasıyla dolu salonları, sarayları gördüm. İngiltere'de tanıdığımız subaylardan hiçbirisi, sömürgelerinde gördüklerime benzemiyordu. Londra'da insan olan bir binbaşı, Hindistan'da hayvan haline gelmişti. Bugün, İstanbul'da, seni bunlardan birisiyle konuşurken görmeye bile katlanamam. Biz burada kalacağız, karıcığım, bu kırmızı yün kazağınızla siz burada oturacaksınız. Sonuna kadar boğuşulacak... Zafer kazanılacak... Kılığımızı, kıyafetimizi o zaman düşünürüz.”